

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Szerkesztői iroda: főtca, 203. szám.

Idé intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadó-hivatal:

Eperjesi Bank-Egylet könyvnyomdájában Eperjesen.

Idé intézendő minden előfizetés, hirdetés és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár:

vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:

Egy évre	5 frt — kr.
Félévre	2 „ 50 „
Negyedévre	1 „ 50 „

HIRDETÉSI DÍJ:

háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdij: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitlér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadtnak el.

Halottak estéjén.

Megkondulnak a tornyok érclakói és busan rezgenek s tűnnek el egymás után a hangok a légürben, minden kondulások félelmes borzadály-lal járja keresztül csontjaidat, mert eszedbe jut-tatja: Memento mori!

Az emberek néma áhitattal tolonganak egy hely felé, hol az igazak örök álmaikat aluszzák. Megnépesül az a kert, mely előcsarnokát képezi a paradicsomnak, vagy a . . . de csitt! ne ejtsd ki ajkam e szót, mert a borzalom sötétszárnyu angyala csap le vijjogva a halandókra annak hallattára.

Nézd, mily fénytengerben uszik a hely, hova máskor csak elvétve téved be egy-egy lény, hogy elpanaszolja keserűségét a mélyben nyugvónak. Pedig a természet haldoklik, egy hosszú álomra készül lehajtani öszülő fejét. Zengő karát a zord némaság hideg bilincsei tétlenségre kárhoztaták: helyette a varjúk és csókák fekete seregének rémséges krakogása borzasztja a kebleket fagyasztó harmoniájával. Néhány zörgő kóro s futó katáng emlékeztet csak arra, hogy itt, a halottak országában is, nem régiben még szebb élet volt. . . . Talán a szellemek keltek ki a sírfenekről s ezek vonzanak ide, hogy a halandók előtt világot gyujtsanak, hogy harsogva hirdessék, miszerint e fénytenger a tulvilág előhírnöke, de a hol ez a fény örökös, a hol nincs homály, éjszaka, hanem szüntelen lángoló nap. Oh ember! Memento mori!

De jer, lépünk e világözönbe s usszunk rajta keresztül. Tán minket is ér e fényből, vagy sötétségből, fájdalomtól, valami — s okulunk a jövőre.

Ah! ime, nézd ama rongyos alakot; az idő-viselte arca hulló könyveket, a kezeknek tördel-sét; figyelj a majdnem hallható s érthető hangokra! Oh ez ember szívét nagyon rághatja a keserűség fájdalma! Bizonyára élete párját akarja imájával felvarázsolni a rideg hantok alól! Hisz, annyi ideig nyomorogtak együtt e nyomorult életben! Annaira összeszoktak; együtt osztottak a rájok zúdult viharokban — de könnyen tőrök — kettén. S most csak az ő vállalai görnyedeznek a nagy súly — az életsúly — alatt. Nincs, ki meletet főzzön neki; nincs, ki homlokának véres izzadását letörölje. Oh de ne jajgass, boldogtalan — hiszen egyik lábaddal te is beszütyedtél már a megfog-hatatlan sötét birodalmába. Memento mori!

Amott egy gyászba öltözött sugár termetű nő fájdalmas arcát világítják meg a pislogó lángok. Kimondhatatlan lehet az ő bánata, mert vonásai rábámultak el tőle az a szörnyű halál. Könyei zápként omolnak a sírhalmokra s oly forróak, hogy az éjszaka jéghegyeit is olvadásra bírják — hanem ez a sír oly mozdulatlan, nem kél ki abból senki sem. Oly fájdalmasan öleli azt az érzéketlen keresztet, hogy az ember lelke szinte összefacsarodik annak láttára. Pedig még oly fiatal! Talán nem régiben még himes lepkék után lejtett a tündérvilág öröközői ligetein; ajkai tán még most is égnek attól, a mi tüzet, lángot, üdvöt, szent-séget hint a mámoros szivbe — hisz a sír hantjai oly frisek még, oly illatos még a halmot borító koszoru. Valóban szájalomra méltó e teremts! Szegény, nem tudta, nem gondolt arra, hogy a poklok átkos furiái boldogsága küszöbén is le-sujthatnak s avarrá égethetik a tündérvilágot! Nem tudta ő, hogy a világrendítő ur mennykövei épen a mennyország diadalkoszoruzott kapuja fölött dördülhetnek el és sodorhatnak a föld izzó örvé-nyébe. Hja! Memento mori.

Amott tovább két kis angyal, kis kacsókat összetéve szépen, térdepel a kettős sírhalmom. Oly korán sötétült el fölöttök az ég! Bizonyára azok-hoz esengenek, kiktől életet, kenyeret nyerének. Oly busak a szegénykéik; pedig még alig tudnak gondolkodni; oly ártatlanok, hogy szinte össze-szorul az érző kebel a korai isteni büntetésen! Ugy, csak sirjatok, kedves gyermekeim; majd el-jönnek hozzátok csendes éjeken nemzöitek s vigasz-talni fognak, mert arra szükségetek lesz; hisz oly rosszak, oly mostohák az emberek! De az ártat-lanok könyeit megáldja a magasságbéli; lehullanak azok ezekre a rideg hantokra, hogy megtermé-kenyüljenek szemitek nedvétől; és ti boldogok lesztek, mert üdv fakadand számotokra: nemtőtök,

a királyok királya, kegyesen tekint le rátok s nem enged a valódi síralomvölgyében eltévednetek. — Hanem azért: Memento mori!

De menjünk tovább. Ime, mily fájdalmas áhi-tattal imázik annak a kis dombnak oldala mellett egy anya; talán épen e gyászigéket rebegik édes ajkai:

Alszol csendes árny alatt
Kisded gyermekem,
S nincs a földnek hajnala,
Mely felkölt nekem . . . .

Vissza hasztalan sohajt
Dúló bánatom,
Hasztalan kiáltja szóm:
Kelj fel magzatom!

Halmodon hullat szemem
Zapor könyveket,
S köny és síralom nem ad
Neked életet.

Oh! értem panaszodat és elismerem, hogy:

Ah nem ismer oly anya
Mely szívbánatot,
A ki még nem sirata
Meholt magzatot.

Igaz! nekem is ott nyugszik két kis angya-lom; nem látod, hogy az én szemem is megne-d-vesedik. — Oly szépek valának ők, a minőket csak a tündérek hona szokott elővarázsolni az illa-tos berkek csendes, elandító árnyaiban harmattól csillogó májusi hajnalon! Oly kedvesek valának ők, mint az angyalok, kik az örök isten tündöklő zámolyánál mindannyiszor vig dalra fakadnak és vigasztalják legfelségsőbb urokat, mikor az ember, e porféreg, e gyarló semmiség meg meri őt bán-tani. — Ah nincs mit egymásnak szemünkre hany-nunk: fájdalmunk kölcsönös. Most ők szintén ott fenn örvendeznek az örvendezőkkel és talán köz-benjárnak érünk, szegény nyomorultakért! — Ah! Memento mori!

De hallga! Mi hangok ezek! Mi tulvilági kéj árasztja el idegeimet! Mily égi álmokba ringatóz-nak szívem húrjai! Talán az angyali legio karjai zendültek meg, hogy az istennek dicsőségét az embernek békeséget zengedezzenek? Oh, mily gyö-nyörű melodia! Az ég és föld kiengesztelője! Igen, dicsőség égben istennek s békeség e földön az embernek . . . zengi ajkam is mintegy ösztön-szerűleg. Az ünnepiesség oly megragadó, magasz-tos, pedig az éjszaka zordon szele meg-megborzo-gatja az ajtatokodokat; a csend közbe oly kísér-teties, melybe csak a lehulló sárga levél zördülése vegyül be. A természet maga is gyászt ölt az emberekkel együtt, és méltán, hisz ember és ter-mészet annyira össze vannak forrva; ha ez örül, örül az is; ennek gyászában osztozik amaz is . . . Oh mily búvájosak e hangok! A lélek emelkedik, az ész a legfelségsébet véli láthatni, vele egye-sülni vágy . . . De megint csend . . . egy tisztas ósz lép most egy emelvényre, beszélni kezd: Atyámiai, halottak estéje van! Vegyüljétek el a sírjaikból felkelt szellemeikkel, mert ez az ő nap-jok, estélyök; beszéljétek el örömeiteket és fájdal-maitokat, ha vannak (hogy ne volnának!), hogy megkönnyebbüljön a ti bunós lelketek. Vessétek el a hiúságot, mert, lássátok, minden csak hiúság e földön! Szeressétek embertársaitokat, még azo-kat is, a kik megbántanak (pedig sokszor tört döfnek szívünkbe), mert e hely a szeretet legszen-tebb menedéke. Ne nézzétek le egymást, mert az a nagy ur onnan felülről majd titeket is le fog nézni, hanem aztán e lenézés büszke sziveteket darabokra fogja marcangolni! A mint ti másoknak mértétek, úgy fog ő is nektek mérni, mert ő a legigazságosabb, a legfelségségsébb, a legszentebb! Imádkozzatok az e sírkertben nyugvók lelki üdve-ért. Amen!

S a torony érclakói utolszor kondultak — de azért sokáig füledben cseng: Memento mori!
Lévay István.

Eperjes november hó 1-én.

Az önkényes tüzoltó-egylet választmányá s zerdán ülést tartott, melynek tárgyai közül ki-emeljük a következőket.

Kubinyi Albert elnök, az ülés megnyitása után első sorban kötelességének tartja kiemelni a működő tüzoltóságnak a legutóbbi tüzesetek alkal-

mával tanusított fáradhatlan buzgalmát, erélyét s kivált legutolsó izbeni sikerdus működését.

Mult vasárnap éjjel a főtcaán levő Zsit-kovszky-féle ház árokutczai hátsó részében alá-gyújtás következtében tűz ütött ki, mely azonban csakhamar észrevétetvén, a riadószóra tömegesen oda sietett tüzoltóság által csirájában elfojtatott.

A tüzoltóság még nem talált időt az éjjeli fáradalmakat kipihenni, midőn reggeli három ne-gyed kilenc óraker ismét megharsant a riadó. A főtcaán a Zvarézy, Ludwig és Weiser-féle csak-nem egy fedél alatt állt házak ugy szólván egy időben lobbort vetve, lángban állottak, az eleintén uralkodott szél miatt az egész várost legkomolyab-ban veszélyeztetvén. Égni kezdett már a Rózsa-utcában fekvő házak egyike, tulsó oldalon a Zsar-nay ház, továbbá számos helyen a nagy laktanya, melyben csak igen kevés katoná volt, minthogy a többiek a gyakorlótéren voltak elfoglalva, sőt még azontul is, a g. kath. templommal szemben lévő két ház.

A pillanat válságos volt, de épen válságos percek azok, melyek az embereket és intézménye-ket megszokták próbálni.

Ugy most is. A ki még eddig tudott kétel-kedni a tüzoltói intézmény életrevalóságán, ennek most bőségesen alkalma nyílt az ellenkezőről győ-ződni meg. Mert azon önfeláldozó, fáradhatlan tevékenységet, melyet a tüzoltóság, buzgó főpa-rancsnokának körültekintő, erélyes vezetése alatt a veszélylyel szemben kifejtett, oly kézzelfogható és szemmel látható siker követte, mely még a roszindulatnak is teljesen letörte élet.

Egész csapatok ugyszólván a lángok közé-pette működtek, míg mások veszélyeztetett házak tetőin foglalva állást, a lángot a hol az mutatko-zott, nyomban elfojtották. Hasonlóan fáradhatlanul működtek a hydrophor és egyéb fecskendőkkel elfoglalt tüzoltók, katonák és a lelkes tanuló ifju-ság által támogatva.

A tüzoltóság magatartása olyan volt ez alka-lommal, hogy a benne kétkelőket barátaivá tette. A sympathiák, a hol még eddig nem törtek utat, teljesen felénk fordultak. Az elismerés általános. Mutatja ezt azon körülmény, hogy a tüzeset után 10 új tag vétette fel magát az egylet kötelékébe. És ez természetes; mert bátorlelkű, önfeláldozó férfiak szövetkezéséhez tartozni, minden férfiasan gondolkodónak csak becsületére válhatik. Nyilvá-nul továbbá az elismerés abban is, hogy több vá-rosi lakos jelentékeny pénzüsszegekkel járult az egylet céljaihoz.

A választmány ennél fogva a maga részéről is jegyzőkönyvileg elismerését fejezte ki.

Felolvastattat az ülésben Zsarnay Karolina urnó elismerő átirata, melyet az alábbiakban egész terjedelmében közlünk:

Tekintetes tüzoltó egyleti elnökség! A folyó hó 29-én helyben kiütött tüzvész alkalmával, fő-utcai, több izben, s több helyütt ismételve lángba borult házam fedelének nagy részbeni megmentése, a helybeli önkéntes tüzoltó egylet gyors, erélyes, szakavatott és célszerű intézkedéseinek, s azon feláldozó tevékenységnek köszönhető, melyet ez ifju egylet tagjai, a parancsnokság erélyes vezény-lete alatt, kivétel nélkül, tömegesen kifejtettek.

A midőn a tüzoltóság azon tagjainak, kik házam megmentése, s kétségbe esett akkori álla-potom megnyugtására önfeláldozólag, életveszély-lyel részt vettek, különösen, az egész egyletnek pedig általánosságban feláldozó, kötelességű tevé-kenységükért mélyen érzett öszinte köszönetemet, s szives elismerésemet nyilvánítanám, egyuttal indítatva érzem magamat, hálám némi csekély ki-fejezése jeléül, — e közhasznu egylet céljainak előmozdítására ide mellékelve husz o. é. forintot, az egylet pénztárának rendelkezésére átküldeni.

Rövid értekezések a gyorsírásról.

Közi Cigán János, ügy. jel. és vizs. gyorsíró.

A közönséges írás hátránya, és a gyors-írás jövője.

Dicső elődeink, midőn a pogány vallással ősi írásmódjukat is kénytelenek valának elhagyni a latin alphabetumot fogadták el. — Görögország-ban, a jóízlés e remek földén bár az írásjegyek szintén kellemes alakkal bírtak, sőt a görögök e

tekintetben egy új korszaknak voltak megnyitói amennyiben dacára annak, hogy írásjegyeik egyszerűek és könnyen megkülönböztethetők valának, mindazonáltal a római alphabetumot nagy mértékben tanulmányozták, ugyanígy, hogy e dicső nemzet nagy szelleme egész méltóságában ömlik el e művén, mert folyékonyak, összekapcsolásra kényelmesek, és a szemnek kedvesebb jegyeket eddigelé egy nemzet sem alkotott, és nem fog teremteni talán soha! — Azonban a latin, görög, magyar, stb. stb. közönséges íráskor, némi jó tulajdonságuk mellett roppant nagy hiányban szenvednek, — és ez a rövidség hiánya, — ennek főokai pedig a következők.

a) az egyes hangokat képviselő jegyek igen sok vonásból vannak összealkotva,

b) némely egyszerű hang csak több betű összeállításával fejezhető ki, —

c) nem ritka a közönséges írásmódnál a sebesen haladni akaró kéznek csak akadályul szolgáló cikornyák.

d) az időt és tért mértéken felül rabló nagy betűk használata, — végre

e) és pedig legfőbb hiány, hogy a közönséges írással egy szó feljegyzésére avagy papírra tétele a kimondásnál aránylag több idő kívántatik.

Hogy írásmódunk nem rövid, és hogy jelenleg az már céljának, és rendeltetésének nem felel meg úgy hiszem eléggé jellemzők egyik jelesünk következő szavai: „ha tekintetbe vesszük, ugyanmond Szontagh Pál a „Vasárnapi újság” 1861. évfolyam 11. és 122. lapján, hogy a mai kor az idő és térrel gazdálkodást jelszavának vallván, a munka csaknem minden nemeinek tökéletesb teljesítési képességében mennyire haladt, t. i. ma már ritka esetben éri be az ember az állati erő kifejtésével, de az elemeket, és leginkább a gözt veszi igénybe, s hogy különösen a betű nyomásában a kézajtó helyett a legdrágább időmegtakarítása szempontjából a gyors- és gözsajtóra szorul, — akkor csodálkozni lehet, hogy bőbeszédű és sok-sarkajú századunkban a folyóírás tekintetében eddigelé oly kevés történt.

Korunk az anyagi és szellemi előhaladás százada, elérkezett tehát azon idő, melyben kell, hogy a lassu írásmód évszázadok óta nyomasztó járma alól végre meneküljünk. — Írásmódunk e napról napra érezhetőbb hiánya indította legközelebb a magyar időségi sajtó egy részét is arra, hogy az írás reform lobbogóját kitűzze. — Azonban a sok és különféle előítéletek következtében mindez ideig az e részbeni törekvést teljes siker nem koronázhatta, de sőt az e téreni javaslatok oly ellentézetést szültek, hogy ha e tervezetek bármelyike is — „mondja Kövy Imre jeles gyorsíró mütársunk a „Gyorsírási lapokban” — elfogadtatnék, nem kétkem, hogy e század végével a magyar gyorsírók száma meghaladja az 1.000.000-ot, mert a mai kor szellemének megfelelőleg mindenki belátja, hogy az idő pénz, s nem fogja az időtrabló közönséges írásmódot követni, hanem felesap gyorsírónak. — És igaz is van, mert tekintve közönséges írásmódunk szerkezetét, ha csak annak filét, farkát tatár módra le nem nyíráljuk — s az ily hátra maradt részt betűnknek nem vesszük, vagy gondoljuk, — abból rövidebb észkezelésre kényelmesebb írásmódot aligha alakíthatunk.

Korunk rohamos haladással tör előre, melynek szelleme egy új világot nyitott előttünk, s oly eszközök birtokába juttatott bennünket, mi által képek vagyunk a gondolatok röptével daczolni és a leghevesb szónoklatokkal versenyezni. A gyorsírást értem, ez van hivatva korunkban a szellemi élet közvetítő eszközéül szolgálni. A gyorsírási lobbogója alá kell tehát mindenkinek, — de különösen azoknak, kik toll után élnek — csoportosulni, mert ez azon egyetlen út, amelylyel vágyainkat, az írás rövidségét, és korunk jelszavát — t. i. az időt és térrel való gazdálkodást — megvalósíthatjuk.

S z i n h á z.

Vasárnap telt ház előtt Tóth Edének „A tolonc” című népszínműve került színre. Ács Irmát (Angyal Liska), Puspököt (Lőrinc) és Rózsánét (Ördög Sára) több ízben zajos tetszésnyilvánításban részesíté a közönség. Az előadás általában igen kerekded volt.

Kedden Molnár György utolsó vendégjátékául a „Mizantrop”-ot adták, Molièrenek e halhatatlan remekét, melyben az életből kapott annyi igaz vonással találkozunk.

Nem is maradtak azok most sem hatás nélkül s nagyon téved, ki azt hiszi, hogy a nagy közönség nem bír érzékkel a valóban szép és igaz iránt; mert a darabban előforduló s szépen elszavalt, itt-ott keményebb, igazságokat a cselekvény egyszerűsége dacára is ugyancsak megtapsolták.

Molnár György tisztán, érthetően és kellő hangsúlyozással szavalt; azonban Celimenevel (Veresné) szemben, az illető jelenetekben oly érzéketlenséget tanúsított a női bájok iránt, a minőt még egy afféle embergyűlölő sem lehet feltételezni, kivált, ha még nem is oly nagyon vén, sőt fiatal. És így egyebet nem lehet mondanunk, mint azt, hogy vagy Celimenevnek kellett volna kevésbé csabítónak lenni, vagy a mizantropnak kevésbé hidegnek, hogy e jelenetek a valószínűség jellegét magukon viseljék.

Veresné helyes felfogással alakított s izléses toilette-je ezuttal is kiemelést érdemel.

Szerdán Offenbachnak nálunk már nagyon ismert operette-jét, a „Trapezunti hercegnőt” hozták színre. A két főszerep ezuttal jobb kezekben volt mint több más, eddig itt járt társulatoknál. Pederiné csinos Rafael s Várhalmi Anna kedves Zanetta volt; mindkettőnek éneke nagy tetszésben részesült. Puspöki (Cabriolo) mint rendesen, teljesen otthonos volt szerepében. Tóth is hatással énekelte mint Kázmér, csak hogy e szerep, hogy teljes hatása legyen, baritonhangot igényel. Ezen szereposztásnak tulajdonítjuk azt is, hogy másfelől néhány szép tenorparthie elmaradt. Veres kevésbé látszott disponálni Sparadrap szerepére. Különben a közönség meg volt elégedve.

Ma Offenbachnak „Cepheus az alvilágban” című kedvelt operette-jét adják, mely itt már régen nem került színre.

Előkészületre kitűzetett: „Kosza Jutka”, énekes népszínmű. Az orosz-török háboru vagy Plevna ostroma, nagy látványosság és „Arany Chignon”, itt még nem adatott új operette

Különfélék.

Jótekönyveülu alapítvány. A Ghillány-család önkéntes tüzoltó-egyletünk javára 100 fnyi alapítványt tett.

Zeneestélyek. A helybeli tüzoltó-egylet választmányja elhatározta, hogy közelebb egyelőre két zeneestélyt fog az egylet javára a városi nagy tanceremben rendezni.

Éttermek megnyitása. Pohl Károly vasuti vendéglős a fekete sas című szálloda éttermét novemberhó 1-jén nyitotta meg. Neumann Vilmos, az arany csillag új bérloje pedig helyiségeit f. hó 6-án fogja megnyitni.

Sz. kir. Eperjes város jövő évi költségvetését, a városi pénzügyi s gazdasági szakosztály ma, azaz szombaton d. u. 3 órakor tartandó ülésében veendi tárgyalás alá.

Novemberi előléptetések a m. kir. honvédság körében. A tetleges állományban hadnagyokká kinevezettek: Kyss Antal lovas hadapród a 10-ik számú dízás ezrednél, s Szabó Endre gyalog tiszthelyettes a gyalogságnál. Egyéb, vidéknek közelebbről érdeklő előléptetés nem történt.

Az első folyamodásu törvényszékek ujjá szervezése, illetőleg a törvényszékek és ügyészségek számának reductiója folytán az igazságügyminiszter az első folyamodásu törvényszékeknél 653, az ügyészségeknél 128, s így összesen 781 egyénre apasztotta a létszámot, a mely leszállítás az egész létszám több mint tiz százaléka felel meg. — A létszám apadása aránylag legnagyobb mérvben magasb fizetéssel ellátott elnöki, ügyési, bírói, jegyzői, irodaigazgatói, irodatiszti s fogház-felügyelői állomásoknál következett be, míg a telekkönyvi, irnoki, szolgai s börtönőri állomásoknál aránylag csekély leszállítás volt eszközölhető, mi abban leli magyarázatát, hogy a törvényszékek s ügyészségek számának leszállítása folytán a munka nem apadt, sőt ez ügyforgalom évről évre növekszik, s ennél fogva a személyzetnek csak a vezetésre s felügyelésre hivatott részét lehetett nagyobb mérvben kevesíteni. — Az új szervezés folytán 1 millió 294,289 frt megtakarítás éretelt el, melynek 73 1/2 százalékát (916,805 frt) személyi járandóságok képezik.

Adóelengedés elemi károk eseteiben. A m. kir. pénzügyminiszter f. évi 58,114 sz. alatt a következő körrendelet intézett valamennyi megyei és városi közigazgatási bizottsághoz és kir. adófelügyelőkhöz: Az 1876. évi XV. t. c. 51. §-a értelmében az ezen törv. cikk 49-ik §-a) pontja alatt említett vagys jégeső, árvíz és tűz által okozott elemi károk eseteiben az adóelengedés összegét a közigazgatási bizottságok saját jogkörükön belül állapítják meg; a kir. adófelügyelők azonban tartoznak az említett esetben hozott bizottsági végzéseket hivatalból a pénzügyminiszterhez felebbezni. Minthogy e hivatalból való felebbezésnek azon esetben ha a kir. adófelügyelő a bizottsági határozattal egyetért, nincs más célja, mint az, hogy a miniszternek alkalom nyujtassék, hogy a bizottságoknak az ilyen adóelengedések körül követett eljárását szemügyre kísérhesse, rendelem: hogy a kir. adófelügyelők a közigazgatási bizottságok által az 1876. XV. törvénycikk 40. §-a) pontja alatt említett elemi károk esetében hozott határozatokat, azon esetben, ha a határozattal egyetértnek, ne egyenként terjeszék fel, hanem ahelyett az ilyen határozatok folytán elengedett adók összegét minden évnegyed végével községenként és adóhivatali kerületenként sommásan mutassák ki s ide jelentsék fel. E rendeletem célja az, hogy az adóelengedésben részesült adózók minnél előbb tudósítathassanak a részükre megállapított adóelengedés mennyiségéről, elváró azonban a közigazgatási bizottságoktól és a kir. adófelügyelőktől, hogy a főcél: az adóelengedés törvény és szabályszerű megállapításánál, a legnagyobb gondal járjanak el.

A török császár hitlevele Bethlen Gábor erdélyi fejedelemhez. „En Szultán Szolimán, csak az Istennek kegyelmességéből győzhetetlen Császár, esküszöm a magosságban lakozó mindenható Istenre, és ő néki mindenhatóságára, szentségére, jószá-

gomra, fényességemre, Istennek magának csillagos egére, napra, holdra, csillagokra, földre és a földnek minden ereire, az anyám tejére, és az én kegyemre, fegyveremre, életemre és lelkemre, és a nagy és szent Mahumetre, az eszemre és minden bölcs tudományoknak első ösökre, környülméltelkedésemre és idvességemre, hogy tégedet Gábor bátyámat és fiamat úgy mint jövendőbeli királyt a Magyaroknak, semminemű szükségemben el nem hagyjak, ha szintén minden birodalmim, országim, és minden hatalmasságim eltöröltetnének is és semmivé tétetnének is, és csak egyedül maradnék is, vagy három avagy legfőbb négy személylyel maradnék is, ezért kötelek vagyok és tartozom tégedet oltalmaznom, ha megtaláltatom csak jóakarattal is jelen lenni s kedveskednem, és hogy ha igéretemnek eleget nem tennék, tehát a nagy Istennek haragja és az ő igazsága jussom az én fejemre, és engemet teljességgel elvezessen, és valamit megér az én testem, a magasságbeli Isten mindazt közziklává változtassa, és a földön jársomat se szenvedje, de a föld lelketem is elnyelje. Kelt a mi Császári Constantinápolyi Portánkon Anno 1620.” Közli egy régi kéziratból Szekeres Mihály takácsii ref. lelkész a „Pápi Lapok”-ban.

A postán küldött pénz biztosítása végett új postai pénzeslevélborítékok hozatnak forgalomba, melyek a postahivataloknál és a postai értékgjegyek árusítóinál 1 kr-ért kaphatók. E borítékok a címlal felső bal sarkán jelvényű a magyar koronát, alatta a postásipót viselik, „postai pénzeslevélboríték ára 1 kr” körirattal; a címlal alsó bal szélén pedig a küldött pénz részletezésére megfelelő nyomtatással vannak ellátva. A pecsétoldalon a pecséteknek szánt helyek ki vannak vágva, mi a végre történt, hogy a levelek megfosztása neheztessék. Ennek folytán azonban szükséges, hogy a pénz papírba külön beburkolatassék. A közönséget erről a kereskedelemügyi miniszterium oly figyelmeztetéssel értesíti, hogy a levél szárnyainak mézgázását saját érdekében mellőzze, minthogy az tapasztalás szerint csak a levél esetleges megfosztásának észrevehetetlenségét mozdítja elő. Ajánlandó továbbá oly esetekben, ha csak egy vagy két darab bankjegy küldetik, ezeket gombostűvel a burkoló papírhoz tűzni, vagy cérnaszállal hozzá tűzni és végül hogy jobb minőségű pecsétviasz használtassék, mert ez a levélre jobban reá tapadván, nehezebben pattanik le. A pecséteket a boríték kivágott helyeire akkép kell alkalmazni, hogy a kivágott lyuk egészen be legyen takarva, minthogy a postahivatalok utasítva vannak, a nem gondosan pecsételt leveleket visszautasítani.

Csöd alá került csecsemő, vagy a probátor világ, 1861-ben született Blenisban, Svájcban egy fiugyermek. A néhány nappal gyermeke születése előtt meghalt apa 8000 franknyi activ és 2000 frank passiv vagyont hagyott hátra. Mindazonáltal egy év mulva a gyermek vagyonbuktottnak nyilvánított. Ettől fogva az így kifosztott gyermeknek volt 12 gyámja vagy jogi képviselője, akik 40 pert folytattak érte. Volt 12 ügyvédje, hoztak rá számos bírói határozatot, kapott 20 megidézést és körülbelül 30 fizetési meghagyást, 7 felfolyamodás intéztetett nevében a kormányhoz s ugyanannyi a kerületi biztoshoz. A törvényszolga legalább százszor kopogtatott ajtaján. S a botrános ügy még most is azon stadiumban van, mint volt 1862-ben!

Speries, den 1. November.

In einem unjerer lesthin erchieneuen Leitartifel haben wir darauf hingewiesen, daß die so mundgeläufig gewordenen Klagen über die bei uns an den Tag getretene Stagnation nicht so gar ernst anzufassen seien, wie dies im Allgemeinen zu geschehen pflegt.

Es ist — wie wir dies ausführten — wohl nicht zu bestreiten, daß unser Gemeinwesen im Laufe der letzten Jahre von mancherlei Mißgeschicken ereilt worden ist; doch ist es anderestheils nicht weniger unbestreitbar, daß sich dagegen und vielleicht eben in Folge dessen in jüngster Zeit allenthalben Bestrebungen geltend gemacht haben, deren Zweck es ist, das Verlorene wieder zu erringen, beziehungsweise den Verlust auf andere Weise zu ersetzen oder wenigstens zu paralysiren und hiedurch den Aufschwung unserer Gemeinwehens nach Möglichkeit zu befördern und zu sichern.

Wenn nun die Thatiache des Vorhandenseins solcher Bestrebungen schon an und für sich erfreulich ist, um wie viel mehr muß sie es naturgemäß sein, wenn dieselben nicht als erfolglose Bemühungen dastehen, sondern entsprechende Früchte tragen und vom schönsten Resultate gekrönt erscheinen.

Wir ergreifen daher mit Freude die Gelegenheit zu konstatiren, daß das Aktions-Comité welches sich im Interesse der Wiedereröffnung der Rechtsakademie konstituirte, alle Energie entfaltet, um ihrer Aufgabe gerecht zu werden.

Einem diesbezüglich gefaßten Beschlusse gemäß, haben mehrere Mitglieder die Sammlung von Unterschriften begonnen und sind demzufolge seitens vieler Einwohner unserer Stadt namhafte Summen, bezüglich Unterstützung des Instituts für den Wiedereröffnungsfall, gezeichnet worden.

Wir wünschen, daß die begonnenen Sammlungen nicht nur hier, sondern auch anderweitig solch günstige Resultate ergeben mögen.

Eine andere Bewegung, deren eifriger Verfechter zu sein, wir uns für eine Ehre anrechnen, ist dieje-

nige, welche
jung eine
Die
hungen m
Gestalt ge
lege ihrer
Wit
ganisation
pers ipre
Bedeutung
Ma
derowo be
sich jowob
freijen gel
Ma
trafte au
jedoch dur
Der
in dieser
Zeitverhält
bahnen.

Die
Geistlich
sehr wenig
Gelegenhe
blicke der
nem Inter
und nach
Da
die bisher
das Gefü
der Gefah
perichast
Unfreitig
kennen, n
Se
wird, un
jaden M

De
ein Min
itr. Volks
ist eine
für den
Segen fi
werden v
Die
Comitate
höchst wil
minister
schulen v
Anerkenn
gelegt.

De
iegenreich
uns als
Amtswal
Zu
berühmte
mit sein
Intellige
den Leh
wurde.

De
Worten,
Volksch
machte o
merkham
wahrhaft
Staates.
E
sich: Si
kleinsten
weitrtrag
schaut.

Au
zu ipred
er jencm
huldige,
das ma
Serzen B
Vorlämp
unferem
dus und
lernen,
an die
mit wof
D

sich bew
chen Be
ihm der
tönte:
viele wi
Glauber

Konstan
Sophia
als ur
Herren
dieser
Ueberfü

nige, welche vor einiger Zeit im Interesse der Schaffung eines Feuerwehrcorps entstand.

Dieselbe hat, Dank den unausgesetzten Bemühungen mehrerer Mitbürger, nicht nur eine greifbare Gestalt gewonnen, sondern bereits auch glänzende Belege ihrer Leistungsfähigkeit zu Tage gefördert.

Wir wollen an dieser Stelle nicht von der Organisation, und der technischen Ausbildung dieses Körpers sprechen, wohl aber von der gesellschaftlichen Bedeutung desselben.

Man hat sich bei uns seit jeher, mehr als anderswo bewogen gefühlt, die sozialen Gegensätze, welche sich sowohl im öffentlichen Leben, wie auch in Privatkreisen geltend machte zu beklagen.

Man war auch bemüht, die Spigen dieser Contraste auf die eine oder andere Weise abzubrechen, was jedoch durchaus nicht gelingen wollte.

Dem Feuerwehrcorps blieb es vorbehalten, auch in dieser Richtung die Schaffung günstigerer und den Zeitverhältnissen mehr entsprechender Zustände anzubahnen.

Die Mitglieder der Feuerwehr, welche verschiedenen Gesellschaftsklassen angehören, zwischen welchen es bisher sehr wenige Berührungspunkte gab, haben um öftere Gelegenheit mit einander zu verkehren und im Augenblicke der Gefahr, des Zusammenarbeitens im allgemeinen Interesse ihren Manneswerth gegenseitig erkennen und nach Gebühr schätzen zu können.

Dies geschieht der Fall ist, hat schon auch die bisherige Erfahrung gelehrt. Das Band, welches das Gefühl der Zusammengehörigkeit bei Gelegenheit der Gefahren um die einzelnen Mitglieder der Körperschaft wickelt, muß sich immer mehr festigen. — Unstreitig ist dies eine Thatsache, welche weder zu verkennen, noch zu unterschätzen ist.

Je mehr Mitglieder die Feuerwehr daher zählen wird, umso mehr wird sie in der Lage sein, ihrer zweifachen Mission zu entsprechen.

Correspondenzen.

Sebes-Kelmeles, 1. November 1877.

Der Umstand, daß Herr Leo Holländer durch ein Ministerialdecret vom v. M. die Inspection der vier Volksschulen unseres Comitates anvertraut wurde, ist eine Thatsache die als eine neue Ergründung für den Fortschritt unseres Schulwesens, als wahrer Segen für die jüdische Volkserziehung angesehen zu werden verdient.

Diese erfreuliche Ernennung muß jedem im unserm Comitatus für Wissen und Unterricht besessenen Menschen höchst willkommen erscheinen, indem der Herr Cultusminister einerseits dadurch das Bestreben die Volksschulen von Grunde aus zu bessern, und andererseits die Anerkennung des wahren Verdienstes an den Tag gelegt.

Der ehrenwerte Inspector hat auch schon seine segensreiche Thätigkeit begonnen, und rechnen wir es uns als außerordentliche Ehre an, daß dessen erstes Amtswort bei uns stattgefunden habe.

Sonntag am 28. v. M. hat nämlich dieser allberühmte und hochgeschätzte Mann unsere Volksschule mit seinem officiellen Besuche beehrt; wo er von der Intelligenz unseres Ortes empfangen und vom leitenden Lehrer in ungarischer Sprache herzlich begrüßt wurde.

Herr H. erwiederte in freundlich gediegenen Worten, setzte sein Bestreben für das Wohl der jüd. Volksschule nach Kräften zu wirken auseinander, und machte auf die strenge Beachtung der Schulgesetze aufmerksam; denn nur hierin finde er eine sichere Gewährleistung der künftigen zum Heile und Nutzen unseres Staates, gereichenden Generation.

Sodann ging die Inspicirung der Schule vor sich: Stundenplan, Lehrgegenstände, Schulbücher, vom kleinsten und unbedeutendsten bis zum wichtigsten und weittragendsten: Alles hatte sein prüfender Blick durchschaut.

Auf den Bestand und finanzielle Lage der Schule, zu sprechen kommend gab er deutlich zu erkennen, daß er jenem weisen Grundsatz „Ohne Brod keine Lehre“ huldige, und ihm nicht nur das geistige sondern auch das materielle Wohl der jüd. Volksschullehrer am Herzen liege.

Vom wichtigsten informirt verweilte der eifrige Vorkämpfer des Fortschrittes noch eine längere Zeit in unserem Schulgebäude, die er dazu benutzte, den Modus und Unterrichtsweise des Institutes kennen zu lernen, bei welcher Gelegenheit er auch einige Fragen an die Schüler richtete und deren correcte Antworten mit wohlwollendem Lächeln belohnte.

Der heiligen Pflicht in hohem Maße entledigt sich bewußt, reichte er den Anwesenden, einem zärtlichen Vater gleich, die Hand zum Abschiedsgrüße; wo ihm der herzliche Wunsch aus allen Kehlen entgegenkante: daß der himmlische Vater Er. Wohlge. noch viele viele Jahre zum Wohle und Fortschritt seiner Glaubensgenossen erhalten möge.

R. T.

Kleine politische Rundschau.

„Daily Telegraph“ erhält folgenden Bericht aus Konstantinopel, 28. d.:

Trop der unglücklichen Vorgänge auf der Sophiar Straße wird die Stellung Osman Pascha's als uneinnehmbar angesehen. Ich habe mit zwei Herren gesprochen, welche soeben aus Plewna kommen; dieselben erzählen, Proviant und Munition seien in Ueberfülle vorhanden und in der inneren Linie seien

neue Batterien errichtet worden, welche alle bisher unbesetzt gebliebenen Punkte beherrschen. Ich bin überzeugt, daß auch alle Geschichten von der ungenügenden Verrückung erfunden seien. Als ich in Plewna war, hatte jeder Mann seinen warmen Mantel und seine guten Stiefel und seither sind Tausende von Schaffelwesten, Handschuhen und Socken Osman's Truppen zugesendet worden. Als ich vor einigen Tagen in Adrianopel war, zeigte mir Djemil Pascha große Quantitäten solcher Kleidungsstücke, die vorzüglich waren.

Osman Pascha hat auch jene Fortifikationen vollendet, welche in das Vidthal dort einsehen, wo die letzten Kämpfe stattgefunden haben und hat so die schwächeren Punkte geschützt. Die Truppen sind gut verwahrt. Mit Ausnahme der Sophiastraße ist Alles um Plewna zufriedenstellend.

Bukarest, 31. Oktober Suleiman Pascha hat einen Theil seiner Armee in stark besetzten Stellungen längs des Som aufgestellt und ist mit dem Gros der Armee lomsaufwärts marschirt, um über Esti-Duma einen Angriff auf die schwach besetzten Positionen von Tirnova und Gabrova auszuführen. Am oberen Som haben die Russen abermals die Fühlung mit den Türken verloren.

London, 31. Oktober. Der „Times“ wird aus Borodim über die Schlacht bei Gornj-Dubnik folgendes berichtet: Russischerseits waren an dem Kampfe 12,000 bis 14,000 Mann betheiligt, darunter die Garde-Regimenter Semenofski und Semaschewski und das Schützen-Bataillon von Zarskoje-Sela. Nach einem langwierigen Kampf bei bitterer Kälte wurden die Türken, hinter Erdwerken verchanzt, vor drei Dörfern angetroffen. Die Schützen eröffneten den Kampf und erlitten die heftigsten Verluste. Ein Oberst wurde getödtet, einer verwundet; 23 Offiziere und 1333 Gemeine sind todt, bleibend und vermisst. Die Schlacht begann um 8 Uhr Morgens und dauerte bis 6 Uhr Abends. Die türkischen Positionen wurden erst nach dem dritten Sturmversuche genommen. Die Türken kämpften heroisch. Die Verluste betragen 4000 Mann Tode und eine Menge Verwundete, über 4000 Gefangene. Die Russen besetzten Gornj-Dubnik und Telsi.

Tagesneuigkeiten.

Am Allerheiligentage waren die Gräber und Kreuze im hiesigen Friedhofe, und am Kalvarienberge auch diesmal betrauert und erleuchtet.

Die Pietät für die Verstorbenen, das Andenken an die theuren Todten, die hiedurch auch jetzt zum Ausdruck gelangte, kann nicht verfehlen auf das Gemüth jedes fühlenden Menschen seine erhabene Wirkung zu betheiligen.

Sie alle, die da unten im kühlen Schooße der Erde ruhen, sie haben einst in unserer Mitte gelebt, gekämpft und geliebt. Ein Augenblick der Erinnerung ruft uns die theuren Gestalten vor das geistige Auge; wir verkehren mit ihnen nochmals; das Bewußtsein unserer Vergänglichkeit tritt an uns heran und wir fühlen uns bewegt nach dem Guten, Schönen und Edlen zu streben.

Ehre unseren Todten und Friede ihrer Asche!

Feuersbrünste. Seit einiger Zeit vergeht kaum eine Woche, ohne daß ein Schadenfeuer zu verzeichnen wäre.

Sonntag Nachts brach im rückwärtigen Theile des Zittovskischen Hauses in Folge Unterlegung Feuer aus. Der herbeigeeilten Feuerwehr gelang es, daselbe noch im Keime zu ersticken.

Gegen 9 Uhr Früh wurde abermals Alarm geblasen. — Das am Eck der Haupt- und Koenigasse gelegene Zwarezische Haus stand sammt zwei Nachbarhäusern, welche durch keine Feuermauer geschieden, sich sozusagen unter einem Dache befanden, in lichterlohen Flammen. Bald darauf entzündete sich das Dach der ziemlich entfernt gelegenen Kaserne und eines Hauses vis-a-vis der gr. kath. Kirche.

Die an Ort und Stelle erschienene Feuerwehr entledigte sich unter der umsichtigen Leitung des Oberkommandanten ihrer Aufgabe auf die glänzendste Weise. Sämmtliche bedrohte Dächer wurden besetzt und die Flammen, wo sich solche zeigten rasch und mit tüchlicher Ueberwindung der Gefahren und Schwierigkeiten gelöscht, während dem das Hydropomp bei der zisterne Aufstellung nahm, und mit Hilfe einer k. k. Militär-Abtheilung unausgesetzt arbeitete. Auch sonstige, unter anderen zwei der Sopovarer Feuerwehrkompagnie gehörende Spritzen waren am Platze und wirkten mit.

Die Kühnheit einzelner auf den gefährdeten Dächern postirten Feuerwehrmänner, wie auch ganzer Abtheilungen, welche buchstäblich genommen, von Flammen umgeben, ihr Werk mit anerkennungswürdiger Opferwilligkeit vollbrachten, verdienen die allgemeine Anerkennung und waren von dem schönsten Erfolge begleitet, der Brand wurde vollkommen lokalisiert und nach kurzer Zeit bis zum letzten Funken gelöscht.

Wer an der Leistungsfähigkeit der Feuerwehr bisher noch zweifeln konnte, der hat sich bei dieser Gelegenheit gewiß belehrt, wie dies aus dem Umstande ersichtlich ist, daß der Vereinskassa bald darauf bedeutende Geldpenden zufließen und dem Feuerwehrcorps mehrere neue Mitglieder beigetreten sind.

Selbstmord. Gestern, am 2. November hat sich ein Feldwebel der hiesigen k. k. Truppen-Garnison entleibt.

Der Selbstmord wurde mittelst zweier, zu gleicher Zeit abgeschossener Gewehre, um die Mittagsstunde verübt. Die That soll — wie wir vernehmen

— aus Furcht vor der dem Thäter wegen dienstwidrigem Verhalten bevorstehenden Degradation vollbracht worden sein.

Die Musikreunion, welche am 2. d. M. stattfinden sollte, wurde des Allerheiligentages wegen abgesagt und bis auf Weiteres verschoben. Die Zeit der Reunion wird auf übliche Weise zur allgemeinen Kenntniß gebracht werden.

Im Theater kamen Ieghin Moliere's „Misanthrop“ in ausgezeichnete Uebersetzung, ferner das Volksschauspiel „A tolong“ (Der Schübling) und Offenbach's bekannte Operette „Die Prinzessin von Trapezunt“ zur Ausführung.

Die Darstellung namentlich der beiden ersteren Stücke kann als vorzüglich bezeichnet werden, und erzielten dieselben auch volle Häuser. In der letztgenannten Operette waren die beiden hervorragenden Gesangsrollen (Nasael und Zanetta) gut besetzt.

Der Theaterbesuch war im Laufe der vergangenen Woche sehr befriedigend.

Verschiedene Spaziergänge. Ludwig XVIII. äußerte sich einmal im Hofcercle: „Ich sage zu meinen Ministern: Haben Sie die Majorität?“ — „Ja.“ — „Dann kann ich spazieren gehen.“ — „Am nächsten Tage sage ich zu meinen Ministern: Haben Sie noch die Majorität?“ — „Nein.“ — „Dann können Sie spazieren gehen.“

Aus Palästina. Der mit der Vermessung Palästina's beschäftigte englische Lieutenant Ritchner hat aus Jerusalem einen längeren Bericht über eine in der Nähe des Delberges entdeckte Kreuzfahrerkirche eingekandt. Die auf einem schmalen Streifen Landes zwischen dem Delberge und Bethanien stehende Kapelle stammt aus dem 12. oder 13. Jahrhundert. Laut der Uebersetzung hat von dieser Stelle aus der Erlöser seinen Ritt nach Jerusalem begonnen. In der Kapelle befindet sich ein fast quadratischer Block mit gut ausgeführten, obwohl nun sehr entstellten Gemälden, von denen Ritchner Federzeichnungen nach England geschickt hat. An der Südfseite sieht man die Auferweckung des Lazarus, an der Nordseite die Jünger, an der Ostseite eine Reihe anderer, nicht mehr erkennbarer Personen. An der westlichen Seite ist eine Nische von einem Bogen bedeckt, mit einer Inschrift am Fußende, die theilweise zum Lesen ist.

Die neueste Modefindung in Paris sind die vor wenigen Tagen aufgetauchten Ohrenschuhe (Gants d'oreilles). Man kannte bisher von ähnlichen Objecten: Handschuhe und jene einem Maulkorbe vergleichbare Vorrichtung, die man allenfalls Mundschuhe nennen könnte und welche die Damen in London zum Schutze gegen den für schwächliche Naturen so schädlichen Nebel tragen. Während solch' ein Mundschuh aus einem mit dünnem schwarzen Gewebe überzogenen doppelten Drahtreifen besteht, welcher die Lippen bedeckt, durch eine elastische Schnur festgehalten wird und das zu rasche Einathmen der kalten feuchten Luft verhindern soll, sind die Gants d'oreilles einfach kleine Hülsen aus rosafarbigem Kautschuk, welche man über die Ohren zieht, um diese gegen die rauhe Winterkälte zu schützen. Daß diese neue Mode einen durchgreifenden Erfolg erziele, möchte ich ernstlich bezweifeln, denn der hübscheste Frauenkopf erlangt durch diese ungraziösen Attribute eine erschreckende Aehnlichkeit mit einer Kleidermaus, und Toilettenstücke, welche so wenig kleidlich sind, tragen schon bei ihrem Entstehen den Todeskeim in sich. Eine praktische Verwendung kann man aber bei der herrschenden und stets im Zunehmen begriffenen Klavier-Epidemie den kleinen Ohrenschützern jedenfalls nicht absprechen und mancher von den musikalischen Studien seiner Nachbarn arg gepeinigte Gedemüthet wird gewiß dankerfüllt Herzen seinem vibrierenden Trommelfell diese willkommene Erleichterung bieten. Ob wohl in nächster Zeit auch Nasenschuhe als sorgliche Schützer unseres Geruchsorganes aufgetauchen?

Wir machen hierdurch auf die im heutigen Blatte stehende Annonce der Herren **Kauffmann & Simon** in **Hamburg** besonders aufmerksam. Es handelt sich hier um Original-Lose zu einer so reichlich mit Haupt-Gewinnen ausgestatteten Verlosung, dass sich auch in unserer Gegend eine sehr lebhaftige Theilnahme voraussetzen lässt. Dieses Unternehmen verdient das volle Vertrauen, indem die besten Staatsgarantien geboten sind und auch vorbenanntes Haus durch ein stets streng reelles Handeln und Auszahlung zahlreicher Gewinne allseits bekannt ist.

Die soeben erschienene Nummer 5 des illustrierten Familienblattes „Die Heimat“ enthält: Landolin von Bentershöfen. Roman von Berthold Auerbach. (Fortsetzung.) — Tausend gold'ne Träume. . . Gedicht von Robert Hamerling. — Drei Kameraden. Novelle von Aglaia von Enderes. (Fortsetzung.) — Spaziergänge — hier und dort. Von Friedrich Schögl. I. Im „schönsten Dorfe“ von Oesterreich. Mit Illustrationen: Hauptstrasse, Kirche und Kirchenplatz in Hietzing. Originalzeichnungen von J. J. Kirchner. — Hygienische Briefe. Von Dtr. Moriz Gauster. Die Luft in unseren Zimmern. — Illustrationen: Türkische Lagertypen: „Gurgis“ und „Kurden“. — Englisch Studentleben. Von Leopold Katscher. I. — Aus der Verbrecherwelt. Die Arbeit in den Gefängnissen. Von G. Th. — Türkische Lagertypen. 2. „Gurgis“ und „Kurden“. — Aus aller Welt.

Vermischtes.

Weise Lehren. Bist Du ein Freund von Visitenmachen, so studire Medicin und werde Arzt. Dann bekommst Du wenigstens jede Visite bezahlt.

Bist Du zum Thee eingeladen, so kaufe Dir sofort einen Kalender, denn es wird jedenfalls vom Wetter gesprochen.

Es ist sehr gut, daß der Mensch allein sei mit einem hübschen Mädchen.

Wenn Du reich bist, so versichere Dein Leben, damit Du wenigstens Eine Gesellschaft hast, die Dir ein hohes Alter wünscht.

Bist Du Deiner Geliebten untreu, so bleibe wenigstens Deinem Grundfaß treu

Wenn Du Jemand in den April schicken willst, so mußt Du selbst geschickt sein.

Das Alter soll man ehren, besonders an Wein und Cigarren.

Wenn Du zu einem guten Abendessen zu kommen versprochen hast, so halte Dein Wort, aber keine Rede.

Du mußt Deine Nächste lieben, wie Dich selbst.

Glücklich ist, wer vergißt, was noch zu bezahlen ist.

Wenn Dich ein Freund um ein Anlehen von zehn Thalern bittet, so habe Acht.

Komme dann und wann erst um die Morgenstunde nach Hause, denn sie hat Gold im Munde.

Wenn Du in der Lotterie das große Loos gewinnst, so kannst Du von Glück sagen, aber nicht laut, denn Du wirst sonst sicher angepöbelt.

Wenn Du einem Mädchen mehrere Küsse gestohlen hast, so gib' sie ihr wieder. Das Gegentheil wäre falsche Scham.

Ärgere Dich niemals, wenn es aber sein muß, so denn Andere.

Bezahle Deine Miete regelmäßig, selbst wenn Dir dies kein Vergnügen macht. Der Wirth findet sonst leicht etwas auszuwetzen.

Leihe Dein Ohr niemals dem Verführer, aber verschließe es der Verführerin nicht.

Lasse Dich gerne bei Ballettänzerinnen einführen, aber nicht von ihnen.

Wie Diogenes in der Tonne wohnen, ist un bequem. Vor derselben lebt es sich schon angenehmer.

Fruchtpreise vom 2. November 1877.

Woggen per 100 Kilogr. Neu	fl.	7.—	—
Weizen " 100 " " " " "	"	8.50	9.25
Gerste " 100 " " " " "	"	7.—	8.50
Hafers " 100 " " " " "	"	4.50	5.25
Maiz " 100 " " " " "	"	—	—
Erbisen " 100 " " " " "	"	6.50	8.25
Linsen " 100 " " " " "	"	7.—	9.—
Bohnen " 100 " " " " "	"	10.—	—
Erbsen " 100 " " " " "	"	2.—	—

Die in Wien am 27. Oktober gehobene Zahlen:

14, 11, 78, 87, 89.

Die nächste Ziehung ist am 10. November 1877.

Felelős szerkesztő: *Kyss Géza.*

Kiadó-tulajdonos: *Az Eperjesi Bankegylet.*

Eröffnungs-Anzeige.

Gefertigter erlaubt sich einem hochgeehrten P. T. Publikum höflichst zur Kenntniß zu bringen, daß er das Gasthaus

zum „goldenen Stern“ gemiethet und den 6. November

eröffnet, zugleich in der Lage sein wird, Speisen (in und außer dem Hause) verabreichen zu können. Einem hochgeehrten P. T. Publikum für den bisherigen Zulpruch dankend, bittet Gefertigter auch fernerhin ihn beehren zu wollen, da er keine Mühe scheuen wird, die Gasthauslokalitäten mit allem Konfort auszustatten und durch solide Bedienung die Geneigtheit und Theilnahme des P. T. Publikum erlangen zu können.

Eperies, 4. Oktober 1877.

Hochachtungsvoll
Wilhelm Neumann,
Restaurateur.

Dieselbst sind Staker zu jeder Stunde zu haben.

Häcksel-Maschinen

neuester Construction, sehr leicht gehend, verstellbar auf 5 Längen, schneiden bei Handbetrieb circa 300 Kilo Häcksel pro Stunde, empfehlen zu den billigsten Preisen franco Bahnfracht unter Garantie und Probezeit. Solide Agenten erwünscht.

Ph. Mayfarth & Comp.,
Maschinenfabrik, Frankfurt a. M.

Bad Szinye-Lipócz

ist vom 1. Jänner 1878 sammt Exerieren zu verpachten. Näheres beim Eigentümer dort zu erfragen. — Auch sind daselbst Rothbaumstämme in großer Anzahl billigst zu verkaufen.

Holz-Verkauf.

Eine Meterklasten gutes, trockenes Buchen-Scheidholz ins Haus gestellt kostet 9 fl. Näheres ertheilt

Karl Linter,
Tapezierer.

Man biete dem Glücke die Hand!
375,000 R.-Mark,
oder **218,750 Gulden**

Haupt-Gewinn im günstigen Falle bietet die allernueste grosse Geld-Verloosung, welche von der hohen Regierung genehmigt und garantirt ist.

Die vortheilhafte Einrichtung des neuen Planes ist derart, daß im Laufe von wenigen Monaten durch 7 Verloosungen **46,200 Gewinne** zur sicheren Entscheidung kommen, darunter befinden sich Haupttreffer von ev. **R.-M. 375,000**, oder fl. **218,750** S. W., spec. aber

1 Gewinn a R. 250,000	1 Gewinn a R. 12,000
1 Gewinn a R. 125,000	23 Gewinne a R. 10,000
1 Gewinn a R. 80,000	3 Gewinne a R. 8000
1 Gewinn a R. 60,000	27 Gewinne a R. 5000
1 Gewinn a R. 50,000	52 Gewinne a R. 4000
1 Gewinn a R. 40,000	200 Gewinne a R. 2400
1 Gewinn a R. 36,000	410 Gewinne a R. 1200
3 Gewinne a R. 30,000	621 Gewinne a R. 500
3 Gewinne a R. 25,000	706 Gewinne a R. 250
3 Gewinne a R. 20,000	22635 Gewinne a R. 138
7 Gewinne a R. 15,000	etc. etc.

Die Gewinnziehungen sind planmäßig amtlich festgestellt.

Zur nächsten ersten Gewinnziehung dieser großen vom Staate garantirten Geld-Verloosung kostet 1 ganzes Original-Loos nur Mark 6 oder fl. 3¹/₂. St. B. N. 1 halbes " " " 3 " " 1¹/₂ " " " 1 viertel " " " 1¹/₂ " " 90 fr. " " "

Alle Aufträge werden sofort gegen Einzahlung, Post-einzahlung oder Nachnahme des Betrages mit der größten Sorgfalt ausgeführt und erhält Jedermann von uns die mit dem Staatswappen versehenen Original-Loose selbst in Händen.

Den Bestellungen werden die erforderlichen amtlichen Pläne gratis beigelegt und nach jeder Ziehung senden wir unseren Interessenten unaufgefordert amtliche Listen.

Die Auszahlung der Gewinne erfolgt stets prompt unter Staats-Garantie und kann durch directe Zusendungen oder auf Verlangen der Interessenten durch unsere Verbindungen an allen größeren Plätzen Oesterreichs veranlaßt werden.

Unsere Collecte war stets vom Glücke begünstigt und hatte sich dieselbe unter vielen anderen bedeutenden Gewinnen oftmals der ersten Haupttreffer zu erfreuen, die den betreffenden Interessenten direct ausgezahlt wurden.

Borausichtlich kann bei einem solchen auf der solidesten Basis gegründeten Unternehmen überall auf eine sehr rege Theilnahme mit Bestimmtheit gerechnet werden, und bitten wir daher, um alle Aufträge auszuführen zu können, uns die Bestellungen baldigst und jedenfalls vor dem **15. November d. J.** zukommen zu lassen.

Kaufmann & Simon,

Bank- und Wechsel-Geschäft in Hamburg

199 Ein- und Verkauf aller Arten 1-2

Staatsobligationen, Eisenbahnactien u. Anlehensloose.

P. S. Wir danken hierdurch für das uns seither geschenkte Vertrauen und indem wir bei Beginn der neuen Verloosung zur Theilnahme einladen, werden wir uns auch fernerhin Bestreben, durch stets prompte und reelle Bedienung die volle Zufriedenheit unserer geehrten Interessenten zu erlangen. D. O.

Eperjesi Korcsolyázó-Egylet.

Az eperjesi korcsolyázó-egylet t. c tagjai van szerencsén a folyó 1877. évi november 11-én d. e. 10 órakor városházunk tanácstermében tartandó rendes évi közgyűlésre tisztelettel meghívni.

Tanácskozásunk tárgyai lesznek:

1. Elnöki jelentés az egylet eddigi működéséről.
2. Az egyleti számadások és pénztár megvizsgálására felkért bizottság jelentése.
3. Az egylet jövő évi költségvetése.
4. Egyes tagok részéről felhozandó indítványok tárgyalása.
5. Az elnök, választmányi tagok és pénztárnok megválasztása.

Kelt Eperjesen, 1877. október 28-án.

Schmidt Gyula,
e. é. elnök.

Ein Garten
mit solid gebautem Hause
(der jetzige Kindergarten)
innere Stadt, Graben-Gasse, ist zu verkaufen.
Zu erfragen beim Eigenthümer
Stanislaus Novak.

Egészségügyi-hatóságilag megvizsgáltván s az egészségre nézve teljesen ártalmatlan szernek találtattott!!

„PURITAS“

haj-iffító-tej.

A „Puritas“ nem hajfesték, hanem tejnemű folyadék, mely majdnem azon csodálatos hatással bír, hogy öszhajakat megiffít, azaz lassankint még pedig legkésőbb tizennégy nap alatt ama színt visszaadja, melylyel eredetileg bírt!

A „Puritas“ nem tartalmaz festék anyagot. A haj tetszés szerint vízzel mosathatik, lehet fehérrel átvont vankoson aludni, és a gözfürdőket használni, a festéknek nyoma sem vehető észre, mert á

„Puritas“

nem fest, hanem iffítja, és pedig a leghosszabb és legdusabb női hajzatot és a férfi haját és szakállát.

Egy üveg „Puritas“ ára 2 frt (postai szétküldésnél 20 krral több) s készpénzzel, vagy utánvétellel kapható **Franz Otto,** Bécs, Mariahilferstrasse 38. szám.

ÖVÁS a hamítás és utánzástól.

A t. cz. vásárlók felkérnek czégünkre, mely minden üveg alján és dugaszán világosan látható — szigoruan ügyelni, mivel „haj-iffító-tej“ czime alatt utánzások is léteznek. 104 23-25

Soeben erschien und ist durch die Buchhandlung **S. Rosenberg** in Eperies zu beziehen:

Illustrirte

Koch-Zeitung.

Mittheilungen über Erfahrungen, Neuheiten und Fortschritte auf dem Gebiete der Küche und der Tafel.

Wöchentlich eine Nummer. Preis vierteljährlich 2 Mark.

Allen Küchen, Hotels, Restaurationen u. s. w., ganz besonders aber den Hausfrauen, sowie Freunden einer guten Tafel, wird sie eine willkommene Gabe sein.

Leipzig, September 1877.

Moritz Schäfer.

Die Buchdruckerei

EPERIESER BANKVEREINES

IN EPERIES

empfehlte sich zur Anfertigung von

Drucksorten jeder Art,

als: *Actien, Coupons, Einlagsbüchel, Werke, Tabellen, Rechnungen, Circulaire, Klage-Blanquette, Briefköpfe, Verlobungs- und Trauungskarten, Parte- und Anschlagzettel, Visitkarten etc. so wie alle in dieses Fach schlagende Arbeiten, zu den solidesten Preisen.*

Durch Anschaffung einer Schnellpresse neuester Construction ist selbe im Stande sowohl durch schöne Ausstattung als Schnelligkeit jeder Provinzdruckerei Concurrenz zu bieten.